

De gewone en de buitengewone dienst

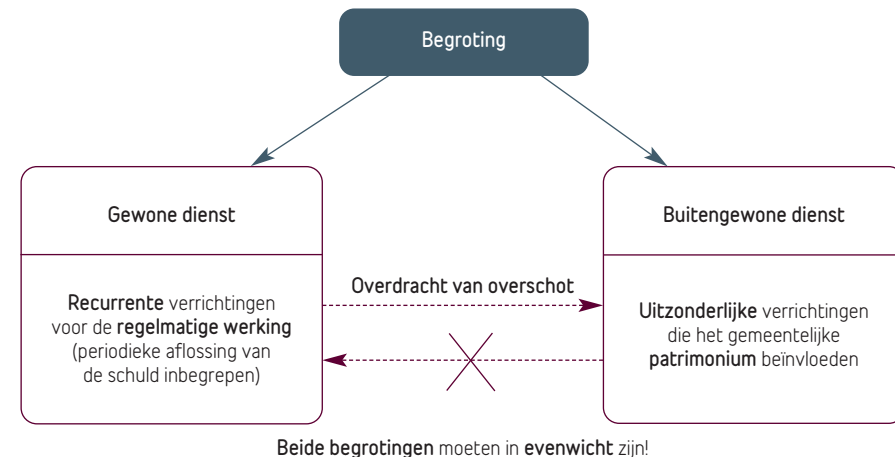
Hoewel de begroting een geheel vormt (eenheidsprincipe), bestaat ze in feite uit twee verschillende diensten:

- **de gewone dienst:** het geheel van de ontvangsten en uitgaven die zich minstens eenmaal in een financieel dienstjaar voordoen en die de gemeente regelmatige ontvangsten en een regelmatige werking garanderen, de periodieke terugbetaling van de schuld inbegrepen. Tot de gewone dienst behoren onder meer de bezoldigingen, de sociale bijdragen, de financiële lasten, de dekking van de exploitatietekorten van het OCMW of de politiezone, de fiscaliteit, de dotatie van het Gemeentefonds, de dividenden enz;
- **de buitengewone dienst:** het geheel van de ontvangsten en uitgaven die een rechtstreekse en duurzame invloed hebben op de omvang, de waarde of de instandhouding van het gemeentelijk patrimonium, met uitzondering van het gewone onderhoud. Tot de buitengewone dienst behoren de aan- of verkoop van gebouwen, de investeringstoelagen, de nieuwe leningen enz.

De reglementering rond de gemeenteboekhouding bevat de essentiële regel van de scheiding van de gewone en de buitengewone dienst: de ontvangsten en uitgaven van de gewone en de buitengewone dienst mogen niet worden gemengd, de uitgaven van elke dienst worden gecompenseerd door uitgaven van dezelfde aard, de buitengewone ontvangsten mogen niet dienen om de gewone uitgaven te dekken. Die vereiste vloeit voort uit het principe van gezond beheer dat zegt dat men geen schulden op lange termijn mag maken om dagelijkse uitgaven te dekken.

De enige afwijking van die regel zit hem in de mogelijkheid die de lokale overheid wordt geboden om buitengewone uitgaven te financieren via een overdracht met gewone middelen (uitgave voor overboeking).

Een dergelijke overdracht is alleen aangewezen als de gewone begroting een belangrijk overschot vertoont ondanks een matige fiscale druk. Als aan die voorwaarden voldaan is, bevordert dergelijke overdracht uiteraard de financiële gezondheid van de gemeente, die daardoor niet moet gaan lenen om investeringen te financieren die haar patrimonium kunnen vergroten.

Dit onderscheid stemt *grasso modo* overeen met de lopende en kapitaalsuitgaven in de boekhouding van de staat. De voornaamste uitzondering in de gemeenteboekhouding (en de boekhouding van de lokale overheden in het algemeen) zit hem in het feit dat de contractuele terugbetalingen van de leningen (aflossing van het kapitaal), hoewel ze te maken hebben met het patrimonium, niet als buitengewone uitgaven worden beschouwd maar bij de gewone dienst worden ondergebracht.

Dit bijzonder gegeven heeft twee gevolgen:

- ten eerste mogen de saldi van de gewone begrotingen van de lokale overheden niet worden beschouwd als netto te financieren saldi;
- anderzijds vloeit hieruit voort dat de verplichting tot evenwicht, die op de gemeentefinanciën weegt, dwingender is vermits de gemeenten al hun gewone uitgaven (met inbegrip van de terugbetaling van de leningen) met weerkerende ontvangsten (belastingheffing, fondsen, toelagen enz.) moeten dekken. Dat wordt doorgaans de “gulden regel” genoemd, die geldt voor de lokale besturen in de meeste Europese landen.

Dit bijzondere kenmerk verschilt sterk van de boekhoudnormen (ESR 95) die werden vastgelegd door Eurostat (*fiche 15*).

Verantwoordelijke uitgever: Dirk Smet, Belfius Bank, Pachecolaan 44, 1000 Brussel
RPR Brussel BTW BE 0403.201.185 – JUNI 2012

